

som vi har faaet tidligere, om, at de faste Gager i Virkeligheden er rimelige; thi alle ved — det er kommet offentlig frem —, at der er visse Kunstnere, som har Indtægter af svimlende Højde, paa Grund af Ekstraindtægter udover det, som er deres faste Løn, hvad enten det er saadan, at de faar betalt en Sum, for hver Gang de optræder, eller de faar Ekstrahonorarer for forskelligt ydet Arbejde. Det er uimodsagt blevet sagt i Pressen, at der er Kunstnere ved det kongelige Teater, som er oppe paa en Indtægt af 50 000 Kr. Det synes mig afgjort, at saadanne Forhold maa ophøre, og hvis vedkommende vil fastholde, at de skal have en saa uhyre stor Indtægt af Teatret, maa de henvende sig til Privat-scenen, gaa over til privat Virksomhed og prøve paa, om de i det private Marked kan faa disse uhyre Indtægter. Jeg skal i høj Grad unde dem det, hvis det er muligt, og hvis det er muligt, er det et klart Vidnesbyrd om, at Tiderne herhjemme ikke er saa elendige i Øjeblikket, som man i Almindelighed vil give det Udseende af. Men jeg mener afgjort, at det kongelige Teater kan ikke indenfor sine Rammer have Kunstnere, som kræver en saadan Betaling.

Samtidig mener jeg, at det er Ministerens Pligt at bringe Udgifterne ned ogsaa paa andre Punkter, bl. a. med Hensyn til den vilde Anvendelse af Summer til Indkaldelse af fremmede Kræfter eller til Iscenesættelse af Stykker. Det synes efter Udtalelser af Direktøren i Bladene at være saaledes, at han ikke har Syn for, at det er hans Pligt at bringe Udgifterne ned; han synes kun at forstaa, at det er ganske naturligt, at Indtægterne under de nuværende Forhold svigter. Samme Direktør maa det kunne gøres begribeligt, at der ikke er nogen Mening i i Øjeblikket at indkalde fremmede Kræfter som f. Eks. den Englænder, Mr. Gordon Craig — Shakespeare-Fornyeren, som han kaldes, og Teaterfilosof —, som nu er indkaldt for at iscenesætte „Kongsemnerne“. Det forekommer mig overhovedet at være en højst mærkværdig Tanke at indkalde en Englænder til at iscenesætte et decideret nordisk Stykke.

Af Bladudtalelser ser jeg i øvrigt, at denne fremmede Mand betragter det som sit særlige Formaal og sin særlige Ævne at bringe Skuespillerne til at tale naturligt. Saaledes var det ogsaa ejendommeligt for hans Moder, en bekendt engelsk Skuespillerinde, hun talte naturligt og kunde modulere Stemmen saaledes, at hun ikke behøvede at bruge Raab og Skrig, og jeg indrømmer, at i den Henseende vil han i Øjeblikket kunne

gøre nogen Nytte ved det kongelige Teater. Man behøver blot at tænke paa, at en af de Kunstnere, som i Almindelighed anses for at høre til de første ved den kongelige Scene, Hr. Johannes Poulsen, taler saaledes, at Halvdelen af hans Replikker gaar tabt for Tilhørerne, og det forekommer mig derfor, at han i det hele taget er en tvivlsom Vinding for det kongelige Teater, hvis han ikke lægger denne Uskik af.

Ligeledes er det uforstaaeligt, at man vedblivende ofrer saa uhyre meget paa Iscenesættelse. Jeg skal blot nævne et særlig grelt Eksempel; for et Par Sæsoner siden genindstuderedes „Tryllefløjten“, og nu har man Aar foretaget en helt ny Iscenesættelse af den. Det forekommer mig unægteligt, at Kræfterne kunde anvendes paa en fornuftigere og sparsommeligere Maade.

Men jeg skal ikke dvæle ved Detailler. Jeg mener, at vi maa have Dobbeltscene-Projektet forelagt endnu i denne Samling og i den Skikkelse, hvori det forlød, at den kongelige Bygningsinspektør havde tiltraadt det. Hvis det saa findes utilfredsstillende, eller der i Øjeblikket mangler Midler til at kunne føre det igennem, maa Ministeren anvise Tinget andre brugbare Veje til at løse Spørgsmaalet, saa at i alt Fald den uhyre Bekostning, som det kongelige Teater nu repræsenterer, kan bringes ned. Jeg ved med Sikkerhed, at der er andre Veje, der kan anvises.

Jeg haaber, at Ministeren vil tage villigt paa disse Spørgsmaal. Jeg tilføjer dog, at jeg ikke tror, at Rigsdagen vil gaa med til nogen Løsning af Teaterspørgsmaalet, med mindre det absolut sikres fra Ministerens Side, at Teatrets Drift lægges om, ikke blot økonomisk, men ogsaa kunstnerisk. Skal Statens Ydelse til det kongelige Teater være forsvarlig, maa det være ud fra den Betragtning, at Teatret er en væsentlig Kulturfaktor i det danske Samfund. Og dette beror atter paa, om dets Repertoire garanteres valgt saaledes, at Ledelsen opfylder den Forpligtelse, vi har baade overfor vor nationale og overfor den klassiske dramatiske Litteratur. Og det samme gælder Op-gaverne vedrørende Operaen og Balletten. Repertoiret er den ene Side af Sagen, den anden, som efter min Mening er lige saa vigtig og betydningsfuld set fra vort, Rigsdagens, Synspunkt er, at der afgjort lægges Vægt paa, at det kongelige Teater sørger for at være en Mønsteranstalt for det danske Sprogs Pleje. Men ikke mindst paa dette sidste Omraade staar det langt tilbage med det kongelige Teater i Øjeblikket, og der trænges til en stærk Oprydning. Teatret